

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Abr. 30/2025

Izborni panel za žalbe i predstavke (PZAP), sastavljeno od sudija: Arsim Hamzaj predsedavajući, Skender Çoçaj i Kimete Kicaj članovi, odlučujući o žalbi političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK), sa sedištem u Prištini podneta protiv političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa Ponašanje političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata tokom izborne kampanje za Skupštinu Republike Kosovo, koja će se održati 09.02.2025., na sednici panela održana 15.01.2025. godine doneta je sledeća:

ODLUKA

I. Prihvata se delimično osnovana žalba političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK), sa sedištem u Prištini, Abr. 30/2025 od 14.01.2025. godine, tako da politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata izriče joj se novčana kazna do 3.000,00 (tri hiljade) evra.

II. Politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, dužan je da plati novčanu kaznu izrečenu u tački -I- dispozitiva ove odluke u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti ove odluke.

Obrazloženje

IPŽP je 14.01.2025. godine primio žalbu političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK), u kojoj se tvrdi da je u gradu Peći dana 13.01.2024. u 18:00 časova na političkom mitingu političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV) predsednik ove stranke Aljbin Kurti i aktuelni premijer tokom svog govora ozbiljno prekršio zakon br. 08/L-228 o Opštim izborima u Republici Kosovo, odnosno član 34, stav 1, pod stavom 1.11, koji izričito kaže „*upotrebu jezika, u pisanoj ili usmenoj formi, koji podstiče ili provocira, ili da može podsticati ili isprovocirati drugo lice da izvrši akt nasilja nad drugim licima ili imovinom, ili koji podstiče ili može podstaći mržnju prema drugima ili objavljivanjem ili upotrebom slika, simbola ili bilo kog drugog materijala koji ima ili može imati takav efekat*“.

Dalje, podnosilac žalbe kao dokaz priložio je CD sa 3 video snimka koji dokazuje navodni prekršaj gde se javno vidi huškački, provokativni, omalovažavajući, uvredljivi i pogrđni izrazi,

pežorativni izrazi, dijalektičke uvrede, direktne provokacije prema političkim protivnicima, sa posebnim naglaskom na demokratski savez Kosova i slično.

Podnosilac žalbe je u žalbi izneo originalni tekst sa video snimka 1: „ *Ne možemo a da se ne iznenadimo kada od rukovodstva LDK čujemo da su kosovska policija, premijer Republike, institucije naše države kao Miloševićeva Srbija (užasno poređenje, klasična uvreda i kleveta, nekontrolisani bes, velika laž i pokušaj da vas podstakne da upadnete u njihovu provokativnu zamku).*

Ali ovde (misli na opštinu Peć) „ *kao što i sami znate, LEDKIHI (pežorativni izraz, i PDKIHI su u koaliciji)*“

Podnosilac žalbe u nastavku citira originalni tekst: *Dakle, kada slučajno čujemo bilo kog lidera LEDKIHT-a koji kaže da ih narod voli, da narod ima simpatije prema njima, ovo (Kurti govori za sebe) liči na onu muvu (uvredljivo poređenje, nasilnik, huškanje i provokativno) koji su rekli gde god da odem da me čekaju uz aplauz (ironičan sa gestikulacijama i čudnim i nekontrolisanim izrazima lice)*". Podnosilac žalbe dalje ističe da *kada kaže da im se narodu sviđa, oni su kao ta muva koju su hvalili da je narod čeka aplauzom i dobro znate da sa tim pljeskanjem rukama pokušavaju da urade toj muvi*"(aludira na teško poređenje koje prevazilazi metaforu i pretvara se u provokativni jezik mržnje prema drugom – u ovom slučaju prema lideru LDK).

Dalje u žalbi podnosilac pritužbe naglašava originalni tekst iz video snimka 2, „*zlo je oslabljena struktura (aludira na njegove političke protivnike) i sve slabija, 9. februara ove godine sa 500 hiljada srca (ovde uključuje i koristi narod kao oruđe da podstiče, izaziva i propoveda mržnju) ovoj zloj strukturi zadajemo smrtni udarac.....* (podsticanje i govor mržnje, provokacija, čak i ozbiljna pretnja).

Dalje, u žalbi je istakao originalni tekst sa snimka 3, na stranici društvene mreže, Albini za premijera, sa naslovom videa „*T' U E PJEKE OPOZITEN*”(*ISPEČI OPZICIJU*) *sa tekstom u šavovima. # albin kurti # od ugla do ugla # kurti3* je ovako: prvo se čuje smeh...onda se kaže - *ovako peče opoziciju , dok se sam premijer Kurti i osoblje jednog preduzeća u gradu Peći čuju kako se smeju (dakle isti odobrava mrski, omalovažavajući i uvredljivi jezik za opoziciju u ovom slučaju), onda se kaže - postoje četiri, a ne samo četiri stranke, četiri ili pet-pet, a postoji četvrtina stranke .*

Prema navodima podnosioca pritužbe u konkretnom slučaju i u svakom slučaju, video snimak priložen na CD-u na kome može Panel da sluša, u audio i video zapisu, jasno se vidi brutalno, ozbiljno i nesporno kršenje Zakona o opštim izborima, član 34 st. 1.11.

Stoga, na osnovu svih ovih dokaza, tražimo od Vas kao nadležnog i ovlašćenog organa da izreknete odgovarajuću meru sankcionisanja političkom subjektu LVV, za prekršaj koji je njihov kandidat za premijera počinio tokom posete Peći, bilo da je na sastanku kada održao govor, bilo u preduzeću koje je posetio.

Kao dokaz za svoje tvrdnje, podnosilac žalbe je priložio tri video snimka kao dokaz.

Dana 14.01.2025. godine, IPŽP je obavestio politički subjekt Pokret Samoopredeljenje(LVV) o žalbi podnetoj protiv njih, uputivši zahtev za odgovor do 15.01.2025 u 10:00 časova.

U odgovoru na žalbu podnetu 15.01.2025. godine, politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV) usprotivio se žalbi koju je podneo politički subjekt Demokratski savez Kosova (LDK) i to zbog činjenice da je opis reči Aljbina Kurtija u žalbi ne stoje i za više, ove reči koje je ponovio premijer Aljbin Kurti samo su pregled izjave Gazmenda Muhadžirija koju možete poslušati u priloženom dokazu, kako se prenošenje i suprotstavljanje tuđih reči može nazvati kršenjem Izbornog zakona i pravilnika, pa se ne možemo uzdržati od nečega što samo po sebi ne predstavlja kršenje, a naprotiv, povreda se nalazi dijametralno na drugoj strani, odnosno u članove koji su predmet žalbe. Dalje, podnosilac odgovora na žalbu je izneo tvrdnje u vezi sa video snimkom 1, ako pažljivo poslušate izjavu premijera Albina Kurtija u vezi sa korišćenim terminima kao što su LDKHI i PDKHI i za koje tvrdi subjekat žalbe da su korišćeni, ispostavlja se da iste nemaju pravnu osnovu, pošto premijer nikada nije proglasio da je bilo koji dijalekt albanskog jezika superiorniji ili da bilo koji dijalekat nije pravi. Dakle, za Demokratski savez Kosova su neki dijalekti za prezir, kako ih je nazvao u žalbi, za premijera Kurtija svaki od dijalekata koji koristi ima isti značaj, a pomenuo je i član 40. Ustava Republike Kosovo i član 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima, sloboda izražavanja. Ističući da je satira korišćena u ovom slučaju i figurativno poređenje sa muvom od premijera Aljbina Kurtija u domenu slobode izražavanja, to potvrđuje i nekoliko odluka iz prakse Evropskog suda za ljudska prava (vidi: Loser v. Austrije) 2011, u ovom slučaju je posebno naglašeno da su satira i figurativna poređenja, posebno kada su usmerena na politiku, dozvoljena, a ne sankcionisana. Dalje u odgovoru na žalbu u vezi sa tvrdnjama za video 2, podnosilac odgovora na žalbu se poziva na član 44. stav 1. tačka 1.1. Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo, NR-08/ - 228, elaborirajući odredbe ista ima za cilj da osvoji što više glasova, obično se to ne radi hvaljenjem političkih protivnika, već razotkrivanjem njihovih grešaka u prošlosti za vreme vlade. Što se tiče naziva "smrtonosni udarac" reč je za "političku smrt" koja ima značenje političke izborne borbe 09.02.2025.godine. On je dalje naveo da se isto rezonovanje odnosi i na video snimak br. 3, a da ne želi da se ponavlja, ali prema zakonu na snazi premijeru je dozvoljeno da posećuje privatna preduzeća. Iz okolnosti slučaja, analizirajući sve dokaze jedan po jedan i sve zajedno, tražimo od Izbornog panela za žalbe i predstavke da se ova žalba odbije kao neosnovana.

Panel je nakon uvida u sve spise predmeta u smislu člana 117. stav 2 ZOI, zaključio da:

Žalba je delimično osnovana

Panel je, nakon što je pogledao tri video snimka ponuđena kao materijalni dokaz koji su objavljeni na društvenim mrežama, iz kojih proizilazi da je predsednik političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV), - kandidat za premijera Aljbin Kurti, sa ciljem etiketiranja političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK) i promocije političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV), koristio je uvredljiv i pogrdan jezik koji podstiče mržnju prema političkom subjektu Demokratski savez Kosova (LDK) u način na koji se obratio svom biračkom telu u Peći rečima „ *Dakle, kada slučajno čujemo liderre LDKIH-a koji kaže da ih narod voli, da narod ima simpatije za njih, ovo je slično onoj mušici koja je svuda rekla da ja idem, čekaju me aplauzom (ironično sa gestikulacijama i čudnim i nekontrolisanim izrazima lica)*“, kao i izrazima „ *kada kažu da ih narod voli, to je kao ona muva koja se hvalila da joj narod i dalje plešće vi dobro znate šta te ruke koje pljeskaju pokušavaju da urade toj muvi.*

Panel, u skladu sa članom 13. st. 6 Pravila i procedure IPŽP-a, br. 01/2024, od 14.01.2025 godine, izvršio istragu u vezi sa tvrdnjama podnosioca žalbe i utvrdio da su one osnovane, jer su gore navedeni navodi u suprotnosti sa zakonskim odredbama na snazi.

Upotreba takvog jezika je u suprotnosti sa članom 34. tačka 1.11) ZZP, koji kaže: „*U periodu kampanje, političkom subjektu, njegovim pristalicama ili kandidatima, zabranjeno je da: 1.11) upotreba jezika, u pisanoj ili usmenoj formi, koja podstiče ili provocira, ili koja može podstaći ili isprovocirati, drugo lice da izvrši akt nasilja nad drugim licima ili imovine, ili koja podstiče ili može podstaći mržnju prema drugima ili objavljivanjem ili upotrebom slika, simbola ili bilo kog drugog materijala koji ima ili može imati takav efekat*“.

Ovaj zaključak se odnosi na činjenicu da Kodeks ponašanja obavezuje sve političke subjekte, kandidate, članove subjekata i njihove simpatizere da poštuju ovaj kodeks kako bi se stvorili uslovi da u periodu kampanje delovanje političkih subjekata bude u atmosferi tolerancije, demokratije, mira i poštovanju vladavine prava.

Stoga je panel utvrdilo da je jezik koji se koristi prema političkom subjektu LDK suprotan Kodeksu ponašanja političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata, odnosno odredbama člana 34. ZOI, koji definiše zabranjene radnje političkih subjekata i ovim radnjima su povređene odredbe člana 34. stav 1. iz stava 1.11. ZOI.

Panel je prilikom izricanja novčane kazne kao u odredbi ove odluke uzelo u obzir sve sledeće okolnosti: prirodu povrede i njen mogući uticaj na predmetni izborni proces, stepen i težinu prekršaja, radnju koja sastoji se od ponavljanja prekršaja po prirodi istog ili sličnog, učešće dotičnog subjekta na prethodnim izborima, koje se sastoji u činjenici da je politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV), obavešten o obavezama i odgovornostima tokom procesa kampanje, kršenja važećih izbornih zakona koje je predmetni subjekt počinio na ovim izborima i na prethodnim izborima na Kosovu, što znači da je isti obavešten o izbornim pravilima.

Što se tiče tvrdnji podnosioca žalbe o mogućim kršenjima zakona kao na video snimcima br. 2 „*zlo je oslabljena i sve slabija struktura, 9. februara ove godine sa 500 hiljada srca zadajemo smrtonosni udarac ovoj zlu strukturi* i sa snimka br. 3, „*IPEČI OPOZICIJU*“ sa tekstom u *pletanju # albin kurti # od ugla do ugla # kurti3*“ iste panel ih je odbilo kao neosnovane.

Ovo iz razloga što se podnosilac pritužbe poziva na više video snimaka i za panel se ne može pretpostaviti da je prekršio član 34. tačka 1.11 ZOI, odnosno da je upućivao pozive na izazivanje mržnje .

Stoga, oslanjajući se na navedenu odredbu, Panel ocenjuje da su ovakvi zahtevi neodrživi i odbacuje ih kao takve, iz razloga što od radnji opisanih u žalbi, iako pružanjem dokaza ili svedočenja, podnosilac žalbe nije uspeo da potvrđuje da je bilo povreda za koje tvrdi, budući da je pritužba podnosioca predstavke bila neosnovana, te ju je kao takvu odbio kao neosnovanu.

Član 117.3 ZOI-a, koji kaže: „*Odluka po žalbama PZAP-a zasniva se na jasnim i ubedljivim dokazima*“ .

Stoga, u vezi sa ovim pitanjem, IPŽP smatra podnesenu žalbu delimično osnovanom u skladu sa zakonskom odredbom člana 117. stav 3. Zakona br. 08/L-228 za Opšte izbore u Republici Kosovo.

Pored navedenih, Panel je u trenutku donošenja odluke ocenio i sve ostale tvrdnje u pritužbi, međutim isti su neosnovani, neodrživi i bez pravnog osnova kao u odredbama Zakona o izborima i kao takvi nisu imali uticaja na donošenje drugačije odluke, za šta je panel ocenio i odlučilo kao u dispozitivu ove odluke.

Iz navedenih razloga, au smislu člana 34. tačka 1.11), člana 118. stav 1. i člana 120. stav 1. stav 1.3. ZOI, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Izborni panel za žalbe i predstavke
Anr . 30/2025 dana 15.01.2025. godine

Predsedavajući panela
Arsim Hamzaj

***Pravni savet:** Protiv ove odluke žalba nije dozvoljena u skladu sa članom 118. stav 4 ZOI.*